

Verksamhetsberättelse

med årsredovisning 2016

Studieförbundet SISU Idrottsutbildarna Halland

INNEHÅLL

Idrott, bildning och utbildning	3
Studiedistriktets verksamhet	5
Jämställd golf en evergreen	7
Föreningen alltid i centrum.....	10
Större plats i finrummet	13
Årets utbildare	14
Idé och organisation	16
Årsredovisning	18
Revisionsberättelse	23
Granskningsrapport	25
Statistik	26

Idrott, bildning och utbildning

Engagemang och bildning

Att skaffa sig digital kompetens för kommunikation, att klara sin vardag eller kompetensutveckla sig är viktigt i vårt samhälle.

Men, behoven av fysiska möten människor emellan är också en framgångsnyckel i den digitaliseringsvåg som råder. Ett samtal mellan individer. Ett möte mellan människor. En dialog. Att lära av varandra. Ibland av andra. Erfarenhetsutbyte. Att uttrycka en uppfattning. Att känna en kraft och vilja att söka efter kunskap. Att få tillfälle att reflektera och se olika samband. Att prata med någon. Ibland tänka kritiskt och samtidigt vara konstruktiv. Att känna sig behövd, inte vara utsatt utan accepterad för den man är. Så kan kärnan i Studieförbundet SISU Idrottsutbildarna folkbildningsverksamhet beskrivas.

Kärnan, basverksamheten, kompletteras av en omfattande utbildningsverksamhet som kännetecknas mer av att kunskap förmedlas. Sammantaget handlar det om vår uppgift att stimulera människors lärande. Engagerade medarbetare i SISU Idrottsutbildarna har erfarenhet om idrottsvardagen, om vad som är på gång och vad som kan ge extra kraft till utveckling i idrottsföreningen. Medarbetaren - en resurs som krävs för ett utvecklingsarbete i alla föreningar.

Närhet är ett nyckelord. Bildning i en trygg föreningsmiljö ger möjlighet för alla att delta. Det sker på hemmaplan. Över 14 000 unika personer - aktiva, ledare, idrottsföräldrar och funktionärer - möts i lärande processer för att utveckla sig och sin förening i samarbete med Studieförbundet SISU Idrottsutbildarna Halland.

Framtidsorienterade samtal

Idrottsrörelsen och studieförbundet är på resa mot framtiden. För att lyckas med idrottsrörelsens utmaningar krävs samtal om kulturer som finns i föreningen i form av attityder, värderingar, beteenden och ledarskap. I samband med Riksidrottsforum hösten 2016 formulerades följande:

”Kommunikation, bildning och utbildning är nödvändiga ingredienser för att skapa framtidsorienterade samtal i föreningarnas klubbstugor, på planer, i hallar, ja överallt där idrott skapas. Det är där, i föreningarna, som strategiarbetet ska synas. Det är där, i ledarnas tankar om idrott och i deras utformning av träning och tävling, vi kan se om strategiarbetet har lyckats.”

Strategiska områden

Studieförbundet SISU Idrottsutbildarnas uppgift i strategiarbetet är att med bildning och utbildning bidra till att:

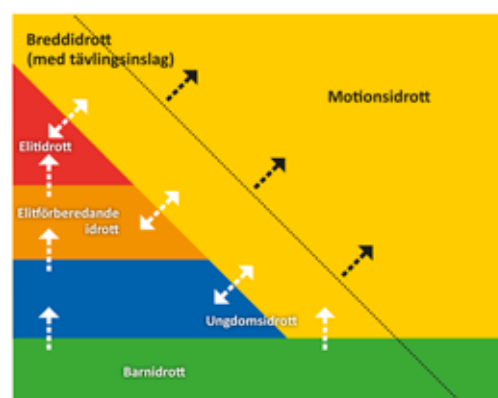
- barn, unga, vuxna och äldre väljer att idrotta i förening under hela livet.
- alla lever och leder enligt idrottsrörelsens värdegrund.
- idrottsrörelsen vidareutvecklas och ger goda möjligheter att idrotta i förening.
- idrottsrörelsen blir en än starkare samhällsaktör.

Verksamheten i studieförbundet följer *Förordning (2015:218) om statsbidrag till folkbildningen*. Syftet med statens stöd till folkbildningen är att stödja verksamhet som bidrar till att stärka och utveckla demokratin, bidra till att göra det möjligt för en ökad mångfald, människor att påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhällsutvecklingen, bidra till att utjämna utbildningsklyftor och höja bildnings- och utbildningsnivån i samhället, samt bidra till att bredda intresset för och öka delaktigheten i kulturlivet. Syften som väl uppfylls.

Från triangel till rektangel

Idrottsrörelsen ska utvecklas från *”triangel till rektangel”*. En förflyttning skapas, från ett traditionellt synsätt där basen av barn och ungdomar och en spetsig topp som utgör elitidrotten finns.

I framtiden ska idrottsrörelsen ses om en rektangel där såväl barn, unga, vuxna och äldre har möjlighet att idrotta i en förening under hela livet. En rektangel både behåller och möjliggör inträde för fler oavsett ålder och färdighetsnivå.

Från triangel till rektangel

En förflytningsresa har startat och pågår i olika former, samtal, konferenser och utredningar inom hela idrottsrörelsen.

Studieförbundet SISU Idrottsutbildarna medverkar genom att ställa frågorna, t ex *”vad kännetecknar en bra fungerande idrottsförening där fler är aktiva under en längre tid?”* och *”hur skapar föreningen förutsättningar för det?”*.

Utvecklingsresor

Att skapa utvecklande dialoger med föreningar är grunden för SISU Idrottsutbildarnas verksamhet. Samtalen utgår från individens och föreningarnas behov av utveckling. Det leder till att lägrupper, kurser, föreläsningar, kulturaktiviteter och utvecklingsprocesser genomförs lokalt i föreningen.

Över 300 föreningar med närmare 30 000 deltagare är med i folkbildningsverksamheten. Kursverksamhet kompletterar. SDF genomför regional utbildning. Motsvarande samtal sker även med SDF i syfte att möta de utvecklingsplaner som respektive specialidrottsförbund arbetar fram.

SISU Idrottsutbildarna Halland har under verksamhetsåret arrangerat en rad olika verksamheter med varierande ämnesområden för att möta behoven av utveckling. Att utveckla föreningens idé och organisation. Samtal om värderingar, beteenden och ledarskap.

Att rekrytera, behålla och utveckla dagens och morgondagens ledare. Att inspirera till en jämlik, jämställd och en inkluderande förening. Att stärka kunskapen om föreningens medlems- och föreningsdemokrati. Några exempel på inriktningen i studier.

En hållbar bildningsverksamhet

Kvalitetskontroll av studie-, bildnings-, och utbildningsverksamhet sker kontinuerligt. Effekterna av verksamheter har bl a synliggjorts en central undersökningar. Där konstateras bl a att den lokala bildningsverksamheten bidrar till att utveckla ledarkompetensen så att det ideella engagemanget stärks.

Idrottsrörelsen i Halland utgör den största verksamheten inom civilsamhället. Det offentliga stödet till studieförbundet SISU Idrottsutbildarna möjliggör en samhällsnyttig insats. Idrottsrörelsen i Halland

behöver i ständighet dialog med samhällsföreträdare i olika positioner öka förståelsen och kunskapen om vad idrottsrörelsens bildningsverksamhet står för.

Redan hösten 2015 ansökte distriktsstyrelsen, till tre kommuner, om ett över tid hållbart folkbildningsanslag i likhet med vad andra studieförbund erhåller.

Ansökan hade och har sin grund i *Regeringens proposition 2013/14:117 Verksamhetsstödet för idrottens bildningsverksamhet och Statens Förordning 2015:218 om statsbidrag till folkbildningen*. Vi konstaterar att vi inte når fram i vårt budskap av olika skäl. Det innebär att vi fortsätter att teckna överenskommelser med kommunerna. Vi har förhoppningar om kommunalt stöd i samtliga kommuner, men när vi går in i 2017 är inte anslagen klara i Halmstad, Hylte och Varberg.

Självständigheten, genom att medlemmarna bestämmer vad studieförbundet ska göra och statens förordning om folkbildningens principer är avgörande för utveckling av bildningsverksamhet i föreningar. Studie-förbundet ska bl a bidra till att stärka och utveckla demokratin, skapa förutsättningar för ökad mångfald och engagemang att delta i samhällsutvecklingen.

Att bli utförare av beställda samhällstjänster skapar inte en hållbarhet varken för idrottsrörelsen eller studieförbundet. När samhällets idé, idrottsrörelsens idé och studieförbundets idé stämmer överens sker samarbete och samverkan på bästa sätt. Studieförbundet SISU Idrottsutbildarnas folkbildande insats är den medkraft som idrottsrörelsen och samhället såväl behöver.

Studiedistriktets verksamhet

Verksamhet i Halland

Studiedistriktets verksamhet följer en överenskommelse med Region Halland i syfte att skapa samverkan för regional utveckling och tillväxt i Halland. Idrott och kultur är viktiga drivkrafter i regional utveckling. Överenskommelsen omfattar regional studie-, bildnings- och utbildningsverksamhet som in sin tur ska utveckla den lokala bildningsverksamheten i idrottsföreningar.

I den antagna regionala kulturplanen för 2017 - 2020 anges följande:

”Folkbildning och föreningsliv har stor betydelse för att ge barn och unga möjlighet att delta i kulturlivet och inflytande över samhällsutvecklingen. En förutsättning är att det finns tillgång till engagerade och kompetenta ungdomsledare inom idrottsrörelsen och ungdomsorganisationerna. SISU Idrottsutbildarna fyller en viktig roll för de många aktiva idrottsutövare som söker kunskap inom olika områden. Att skapa intresse för ledarskap är ett prioriterat område och bildningsverksamheten har därför fokus på att bilda och utbilda idrottsrörelsens organisations- och aktivitetsledare”.

Fokuserade områden är att stärka idrottens ledar- och tränarutveckling, uppmärksamma den unga generationen, stödja idrottens centrala studiesatsningar, stärka idrottens organisatoriska utveckling samt utveckla idrottens roll i civilsamhället. Det regionala anslaget, som ska finansiera distriktets verksamhet, med undantag för uppdragsutbildning, ska inte ersätta kommunala folkbildningsbidrag, enligt överenskommelse med Region Halland.

Idrottslyftet

En del i distriktets verksamhet är att möjliggöra för förbund och föreningar att ta del av centralt initierade utvecklingsprojekt och studiesatsningar. *Idrottslyftet* är ett exempel på detta. Studiedistriktet har förmedlat medel för ledarutbildningar, anordnat konferenser och skapat förutsättningar för föreningar att samverka. Tilldelning av medel har föregåtts av en analys av föreningens verksamhet i syfte att fler ska vara med i en så bra verksamhet som möjligt och så länge som möjligt.

- Under året har SISU genomfört processer med
- 650 föreningsledare och utanordnat medel
- enligt Idrottslyftets intentioner till 108 föreningar med barn- och ungdomsverksamhet.

Förbundsutveckling i SDF och MO

Fler studiesatsningar initieras från specialförbund (SF). Studiedistriktet spelar en allt större roll att skapa mötesplatser för föreningar. Medarbetare har medverkat som processledare i samarbete med specialförbund (SF) och specialidrottsdistriktsförbund (SDF). Arrangemangen följs upp med olika lokala lärgrupper. I samverkan med Hallands Idrottsförbund genomfördes under hösten en verksamhetsdialog för förtroendevalda i SDF med tema *Svensk Idrott strategi 2025*.

- Under året har SISU genomfört processer med
- 164 deltagare i olika SDF-satsningar.

Arrangemang

Distriktets regionala resurser (personal, studieresor, arbetsmöten, kurser m.m.) skapar möjligheter för föreningar att forma och utveckla ett än bättre arrangemang. Arenaidrotten ger för stunden människor i alla åldrar och samhällsskikt en upplevelse. Konserter, festivaler och marknader kompletterar idrottsföreningens bidrag till civilsamhällets aktiviteter. Att Hallands Idrottsförbund och SISU Idrottsutbildarna, i tidigt skede, samverkar med kommunernas destinationsbolag, eller motsvarande, är en framtida nyckel för att utveckla arrangemang i Halland. Idrottsföreningens arrangemang, stort som litet med olika inriktning, bidrar till samhörighet och regional tillväxt. Regionala mötesplatser och lokala studier bidrar till att öka kunskap om arrangemangets organisation, värdeskapsutbildning, krishantering m.m. Vi har därmed engagerat oss i såväl förberedelser av Bordtennis VM 2018, som i föreningars lokala arrangemang.

- Under året har över 3 500 deltagare i 140
- föreningar medverkat i lärande processer för
- att utveckla arrangemang.

Forumteater

Glädje, gemenskap, demokrati, delaktighet, allas rätt att vara med och rent spel ska genomsyra verksamheten i idrottsrörelsen. Studiedistriktet initierar egna satsningar.

Forumteater är ett uppskattat pedagogiskt verktyg i idrottsskolor och vid föreningsträffar. Flest arrangemang genomförs under sommaren. Genom denna utmärkta pedagogik samtalar ledare med barn om hur vi skapar en kul idrott, hur vi skapar bra attityder och värderingar och inte minst hur vi ska vara mot varandra.

Varje år är det ett nytt tema. Inom alla idrotter och föreningar finns det idéer om hur en "vanlig idrottare" ska vara. Idéer som ofta blir till en mall, en norm, om vad som är en normal idrottare. Temat för årets *Forumteater* handlade om integration och inkludering. "Spelar det någon roll varifrån du kommer eller vilken bakgrund du har för att vara med i en förening?"

"Idrott ska vara till för alla och då ska ju inte bakgrund eller varifrån du kommer ha någon betydelse. Att idrotta i förening innebär att barn, och ungdomar, kan ta med sig erfarenheter till andra sociala situationer. I år pratade vi bl a om hur kroppsspråk och gester kan vara nedlåtande och respektlöst. Vi möter många barn och märker att i de fall som vi träffat dem tidigare, så har de utvecklats. Viktiga tankar och idéer väcks av barnen i Forumteater. Det är helt fantastiskt! Alla har möjlighet att vara delaktiga i Forumspelet. Med små enkla knep kan känslor väckas hur de ska behandla andra."

Det här säger Moa Kristenson som tillsammans med Emily Kamruddin, Carl-Fredrik Almskoug, Jesper Ljungquist samt Alexandra Broberg varit ledare för *Forumteater*.

- Under året har över 2 800 barn deltagit i
- Forumteater med mångfaldstema.

Bildning, mångfald och integration

Idrottsföreningar verkar idag för att inkludera fler nyanlända i idrottsverksamhet. Hallands Idrottsförbund har förmedlat statligt stöd för aktiviteter.

SISU Idrottsutbildarnas medarbetare har medverkat i föreningsprocesser. Framförallt i dialoger med föreningsledare för att skapa en hållbar inkluderande verksamhet. Vad kännetecknar en förening med mångfald? Hur skapar föreningen aktiviteter så att fler ska kunna vara aktiva i idrott? Distriktet har även medverkat med att ta fram studieplaner för att introducera kommunplacerade nyanlända i hur föreningar fungerar och vilken betydelse folkrörelser har i samhället.

- Under året har 27 föreningar medverkat i
- lärande processer för att utveckla föreningens
- mångfald.

Ledarutbildning

Genom dialoger med föreningsledare och utbildningsledare i SDF möter vi det behov som idrottsledare har av utbildning. Det, tillsammans med centralt beslut om likartat kursutbud, styr vår inriktning och vårt utbud av kurser. Kurser genomförs för såväl organisations- som aktivitetsledare. Utbudet motsvarar mångfalden av ideellt ledarskap i föreningen. Grunden för en väl fungerande förening kan byggas vid de föreningsutvecklingskurser som genomförs. Kursen inled oftast med föreningskunskap i någon form för att därefter övergå till föreningens behov och önskemål av utveckling. Analys och åtgärdsprogram inom olika verksamhetsfält formas med en utvecklingsplan som slutprodukt.

- Under verksamhetsåret har 53 föreningar med
- 800 deltagare medverkat i någon form av pro-
- cessarbete under ledning av SISU Idrottsutbil-
- darnas medarbetare.

Idrottens Föreningslära

Studiedistriktet erbjuder olika kurser för organisationsledare under samlingsnamnet *Idrottens föreningslära*. Allt som har att göra med föreningsutveckling, föreningskunskap och föreningsjuridik ingår. Det finns såväl grundutbildningar som fortsättningskurser. Föreningslära ingår i de föreningsutvecklingskurser som genomförs.

- Under året har 100 arrangemang med 1 450
- deltagare genomförts i förbunds- och före-
- ningsutvecklingskurser varav 24 arrangemang
- med 370 deltagare med kursplanen *Idrottens*
- *Föreningslära*.

Jämställd golf en evergreen

Gemenskap, glädje och utveckling är ledorden i Haverdals Golfklubb. Klubbchefen Linda Nevren och styrelseledamot Lars-Erik Blank leder arbetet för att göra klubben mer jämställd och öka antal och andel kvinnliga medlemmar.

Ett slag för en bättre förening. Haverdals Golfklubb är först ut med det i Halland. Som en av åtta golfklubbar i landet ingår Haverdal i en pilotstudie för att göra golfen till en mer jämställd sport.

– Ett arbete med massor av vinster: bättre trivsel och klubbmiljö, bättre förening och ekonomi, hoppas Lars-Erik Blank, styrelseledamot i föreningen.

Friska förändringsvindar blåser över golfanläggningen i strandskogen norr om Halmstad. I Svenska Golf förbundets visionsarbete 50/50 söker de åtta pilotklubbarna de bästa inspelen för ett jämställt Golf-Sverige.

Bara det att klubben sedan tre år tillbaka har en kvinnlig klubbchef, Linda Nevren, gör att Haverdal sticker ut.

– Vi ansökte om att få ingå i studien. Vi har en större andel kvinnliga medlemmar än riksgenomsnittet (34 respektive 28 procent), men såg stora fördelar om den ökar ytterligare, säger Linda.

För spelarna märks jämställdhetsarbetet i handfasta saker som att toaletter byggts – med investeringsstöd från *Idrottslyftet* – ute på banorna och att de röda och gula teemarkeringarna har ersatts med hektometersystemets siffermarkeringar: Utslagsplatsen ska baseras på spelarens slaglängd, inte kön.

– För män var det lite prestige att slå ut från gul tee, fast avståndet kunde bli för långt för många av oss. Med hektometersystemet blir det kortare rondtider och mer gemenskap ute på banan, säger Lars-Erik.

Erfarenhetsutbyte inom Vision 50/50-gruppen, kartläggning och handlingsplan för egna klubben, inspirationsdag för dess anställda och förtroendevalda, nybörjarkurser speciellt riktade till kvinnor samt ett heldagsbesök av 50/50-ambassadören Carin Koch, f d proffs och Solheim Cup-kapten, är en del av aktiviteterna hittills. En stor del av studierna sker i samverkan med SISU Idrottsutbildarna Halland.

Och förnyelsen märks även på saker som att det från i år sitter kvinnor på tre av de sju stolarna vid styrelsebordet. För endast några år sedan var styrelsebesluten en helt manlig angelägenhet.

– Traditioner och normer inom golfen har byggts upp under många år av manlig dominans. Vi måste ifrågasätta och se kritiskt på allt vad vi gör inom sporten. Organisations- och genusforskare medverkar i Vision 50/50 och ger vetenskapligt stöd i arbetet, säger Lars-Erik Blank.

Under 2017 utvärderas pilotstudien och meningen är att redan om tre år ska minst 200 golfklubbar driva jämställdhetsprojekt och antalet kvinnliga golfare ökat med minst 10 000.

– Vi har arbetat fram en bemötandepolicy. Alla som besöker oss ska känna att de bemöts vänligt och proffsigt. Fler kvinnor på banorna och bland medlemmarna bidrar, i sig, till bättre stämning – och för oss som förening har det också en ekonomisk plussida, säger Linda Nevren.

Barn- och ungdomsledarutbildning

Idrottens barn- och ungdomsledarutbildning på basnivå heter *Plattformen* och vänder sig till tränare och ledare för barn och ungdomar mellan 7-15 år. Ledare får möjlighet att lära sig grunderna för hur de blir en positiv och självständig idrottsledare för barn och ungdomar samt utveckla sina ledaregenskaper. Främst genom att, vid utbildningstillfället, knyta nya kontakter med andra ledare inom olika idrotter. Utbildningen är likvärdig oavsett distrikt och vilken idrott ledaren är verksam i. För att säkerställa likvärdighet i utbildningen genomförs utbildning av kursledare.

Idrottens Grundtränarutbildning (GTU) är en fortsättning och påbyggnad till *Plattformen*. Utbildningen är en grundutbildning och innehåller tränarskap och träningslära. Därefter genomförs tränarpraktik och självstudier på hemmaplan. Utbildningen ger möjlighet till nätverksbyggande mellan idrotter, för att ta till vara varandras olika kunskaper och erfarenheter. Hallands kursdeltagare har deltagit i GTU i andra distrikt inom Region Syd.

- Under året har *Plattformen* genomförts vid 10 tillfällen med totalt 110 deltagare. Åldersanpassad fysisk träning för barn genomfördes som temakväll med 24 deltagare.

Unga vill leda!

Största gruppen av deltagare i SISU Idrottsutbildarnas bildningsverksamhet är ungdomar. Att lära sig om hur kroppen fungerar, hur tekniken kan utvecklas eller hur föreningen är uppbyggd är ofta i fokus. Men, det handlar även om att våga ta på sig

ledaruppdrag. Etablerade ledare har en nyckelroll. Att ställa frågan till unga om de vill bli ledare. Ungdomar kan och vill få chansen! Ställ frågan och låt ungdomarna vara med, men på lika villkor!

SISU Idrottsutbildarna har tillsammans med Hallands Idrottsförbund ett nätverk för unga ledare. Där bedrivs olika utbildningar som träningslära, träningsplanering, mental träning, ledarskap, *Idrottens Föreningslära* och inte minst att lära sig processer i föreningsutveckling.

Ungdomar rekryteras bland annat ur de grupper som fått utbildning för att vara ledare i idrottsskolor – *Framtidens ledare* och *Sportsommar*. Satsningen på *Framtidens ledare* och *Unga ledare* finansieras till stor del inom ramen för *Idrottslyftet*.

- Under året har 30 ungdomar deltagit i kurser, nätverksträffar, Idrottsforum och lärgrupper.

IdrottOnline

Utbildningar har genomförts för föreningar som önskar utveckla sin information via föreningens hemsida, hantera sitt medlemsregister eller utveckla sin redovisning av lokalt aktivitetsstöd.

- Under året har 31 kurser i *IdrottOnline* genomförts för 220 deltagare. Därutöver har 21 lärgrupper genomförts med 74 deltagare.

Friskvård och hälsa

Att vara i rörelse och fysiskt aktiv i en idrottsförening bidrar till en bättre hälsa. Bildningsverksamhet sker främst i de lokala lärgrupper som finns för ledare i t ex träningslära och kostfrågor. Studiedistriktet arrangerar, oftast inom ramen för någon studiesatsning, utbildningar för ökad kunskap vid eventuella olyckshändelser eller hjärt- och lungräddning.

- Under året har 31 kurser arrangerats med
- 380 deltagare.

Utbildningsledare i lärgrupp

Möten med lärgruppsledare är ett sätt att säkerställa kvalitén på föreningens bildningsverksamhet. Företrädesvis har denna distriktsutbildning flyttats ner lokalt i föreningen. Hög pedagogisk kvalitet ska prägla SISU Idrottsutbildarnas insatser i idrotten och folkbildningens förhållningssätt samt riktlinjer ska följas. Samtal, enskilda möten med lärgruppsledare registreras inte som regional kursverksamhet, men bidrar till lärande och pedagogiska kunskaper.

Utbildningsledare i SDF

Utbildningsledare i SDF spelar en viktig roll i att starta SDF-utvecklingsprojekt av bildningskaraktär och naturligtvis för utveckling av den egna idrottens kursverksamhet. Träffar med SDF-utbildningsledare har genomförts i syfte att utveckla utbildningsledarens kompetens avseende bildning och utbildning samt klargöra dess skillnader i pedagogik och ekonomiska förutsättningar. Mötesplatser har även skapats mellan SF, SDF och SISU för att utveckla samverkan inom Idrottslyftet.

SDF idrottskurser

SDF genomför kursplanebundna utbildningar för föreningsledare eller för de som har för avsikt att bli ledare. Intresset för olika ämnesinriktningar och kurser varierar år från år. Antalet arrangemang och deltagare i regionala SDF-kurser har ökat under verksamhetsåret. Det egna specialförbundets (SF) behov av utvecklingsinsatser för ledare styr utbudet av kurser som SDF anordnar.

En överväldigande del av deltagarna i SDF-kurser tillhör kategorin aktivitetsledare, dvs ledare som möter och leder aktiva, t ex instruktörer, tränare

och domare. Övriga deltagare är organisationsledare, d v s de ledare som utvecklar, planerar, driver och administrerar verksamhet, t ex styrelseledamöter.

Det är alltid en utmaning för SDF att genomföra fler regionala utbildningar för organisationsledare. En än större utmaning är att i kursverksamhet möta och utbilda nya målgrupper för att skapa mångfald i det ideella ledarskapet i idrottsrörelsen. En del idrottsledare väljer att gå kurs i andra distrikt beroende på att SDF-utbildningsverksamhet sker regionalt. Det beror bland annat på organisatoriska förändringar i SDF samt att högre utbildningar genomförs i samverkan mellan flera SDF inom samma idrott. Kurserna finansieras av Hallands Idrottsförbunds regionala medel och redovisas inte för statsbidrag inom folkbildning.

- Under året SDF har arrangerat 269 kurser med
- närmare 3 700 deltagare.

Kommunala utbildningsbidrag

SISU Idrottsutbildarna uppmantrar föreningar att söka olika kommunala kontantstöd. Samtliga kommuner har någon form av stöd till ungdomsorganisationer som utbildar ledare. Medarbetare för dialog med SDF och föreningens utbildningsledare, för att säkerställa det kvalitativa innehållet i idrottskurserna, samt att de följer den specifika idrottens kursplan. Det är en trovärdighetsfråga så att kommuner kan fortsätta att bidra med anslag för ledarutbildning.

Samverkan folkhögskola

Även samspelet med Katrinebergs Folkhögskola spelar en viktig roll i kursverksamheten. Folkhögskolan är för SISU Idrottsutbildarna och flera idrotter en mötesplats. Det finns såväl pedagogiska som ekonomiska skäl att förlägga kursverksamhet på folkhögskola. Utbildade idrottslärare sätter extra kvalitet i kursverksamheten.

- Under ett verksamhetsår sker dialoger med
- personal på skolan för att utveckla sam-
- arbetet.

Föreningen

- alltid i centrum

Bildningsverksamheten i Studieförbundet SISU Idrottsutbildarna utgår från det uppdrag som staten anger. Verksamheten följer *Förordning (2015:218) om statsbidrag till folkbildningen*.

Syftet med statens stöd till folkbildningen är t ex att stödja verksamhet som bidrar till att stärka och utveckla demokratin. SISU Idrottsutbildarna genomför studieaktiviteter och resurser ställs till förfogande. Statens anslag ersätter inte utan kompletteras av kommunala stöd, som SISU Idrottsutbildarna och andra bildningsorganisationer erhåller. Statsbidraget ska inte heller förväxlas med det organisationsstöd som ungdomsorganisationer har, såväl i kommuner som i regioner för t ex utbildning av ledare. Samtliga kommuner i länet utbetalade stöd till idrottsrörelsens bildningsverksamhet 2016.

Verksamhetsinriktningar ger vägledning

Idrottsrörelsen ska gemensamt möta framtidens utmaningar. Svensk Idrott anger i sin verksamhetsinriktning att fler ska vara med i idrottsrörelsen, så länge som möjligt, i en så bra verksamhet som möjligt. För att lyckas med idrottsrörelsens utmaningar krävs samtal om kulturen som finns i föreningen i form av attityder, värderingar, beteenden och ledarskap. En utvecklingsprocess startar med dialoger mellan människor. Med studieförbundets folkbildningsmetoder, i föreningsmiljö, sker mötesplatser som leder till förnyelse och utveckling. Föreningar som vill utveckla sin verksamhetsidé, verksamhet och organisation. Föreningar som vill stärka kunskapen om föreningen samt medlems- och föreningsdemokrati. Föreningar som vill rekrytera, utveckla och behålla såväl organisationsledare som aktivitetsledare. Sammanfattningsvis sker en omfattande ideell bildnings- och utbildningsverksamhet.

- Under året har 1 282 idrottsledare varit lärgruppsledare för
- över 14 000 unika individer i 38 000 utbildningstimmar.

Dialoger med idrottskonsulenten

Att skapa möten, samtal, dialog och erfarenhetsutbyte mellan människor i processer som ska leda till en bättre föreningsverksamhet är idrottskonsulentens basuppgift. Varje år genomförs det minst 500 föreningsträffar på plats i klubbstugorna.

Kväll som helg, då den ideella ledaren är som mest verksam. Målgrupperna är i första hand organisations- och aktivitetsledare. Särskilda träffar med utbildningsledare tillhör också ett steg i kontakten med föreningen. Utbildningsledare är, tillsammans med styrelsens ledamöter, en nyckelperson för att skapa en framgångsrik bildning och utbildning för föreningens medlemmar.

Träffarna, som ofta innehåller någon form av analys, övergår till att föreningsmedlemmar i studie- och bildningsverksamhet får kraft så att nya idéer och verksamheter formas. Inte minst så bidrar de till att medlemmarnas inflytande och delaktighet stärks.

”Med hjälp av SISU Idrottsutbildarna har vi kunnat genomföra flera olika lärgrupper, kurser och föreläsningar med ämnen som kost, föreningslära, ledarskap och träningslära. Vi har alltid någon att växla idéer med och får den hjälp och vägledning som vi behöver.”

Paulina Magnusson, Oskarströmssgymnasterna

Värderingsfrågor och ledare i fokus

Fokus i vårt uppdrag är lärande processer. I verksamhetsformer som vänder sig i första hand till verksamma eller nya ledare. I ämnen som handlar om värderingsfrågor i idrottsrörelsen. Våra verksamhetsformer utgör ett stöd och skapar mervärde i det vardagliga ideella folkrörelsearbetet. Ett stort antal medlemmar i idrottsföreningar har i bildningens olika verksamhetsformer fått möjlighet att utvecklas och påverka sin förenings framtid.

Ledare har samtalat om hur ledarskapet ska utvecklas eller hur föreningens riktlinjer för barn- och ungdomsverksamhet ska se ut. Barn har uttryckt sina känslor för hur kamratskap kan förbättras. Ungdomar har lärt sig de grundläggande kunskaperna om sin förening och sin egen idrottsliga utveckling. En verksamhet som sker utöver det aktiva utövandet av idrott.

- Under året har över 29 000 deltagare medverkat
- i närmare 4 000 arrangemang.

6 000 värdefulla deltagare

SISU Idrottsutbildarna vill att barn och ungdomar samtalar och tänker till kring sitt idrottande. Att samtala om hur man är en bra träningskompis, hur gruppkänsla skapas, hur de kan hjälpa varandra att utvecklas i sin idrott. Grunden till de goda samtalen lägger ledare och föräldrar, där fokus för föräldrar handlar om att stötta sina barn att bli vinnare i livet genom idrott. Lärgrupper, föreläsningar och kulturprogram genomförs med tema värderingsfrågor, riktlinjer och förhållningssätt.

En av SISU Idrottsutbildarnas verksamhetsformer är *Lärande för barn*. Lärandet ska ske på barnens villkor. Det ska vara hög aktivitet - till exempel genom att rita, skapa och dramatisera. För de yngsta inom idrotten har SISU Idrottsutbildarna fortsatt att i föreningar använda de utmärkta studiematerialen med *Wilda och Walter*. Det finns fyra material i serien, *Jag är unik*, *Tillsammans*, *Jag behöver bränsle* och *Jag skapar framtidens idrott!*

I böckerna finns mängder med knep och knåp. Tillsammans med sina träningskompisar reflekterar barnen om hur man är en bra lagkompis, hur kroppen och knoppen fungerar och hur mat påverkar idrottandet. Och inte minst, de kan fundera på hur framtidens träning och tävling kan se ut? Hur ska det gå till i framtidens idrottsförening och vilka idrotter kan barnen utöva på framtidens idrottsplats?

- Under året har 60 föreningar genomfört samtal
- och studier för 1 500 deltagare i värderingsfrågor. SISU Idrottsutbildarna genomfört egna
- arrangemang för cirka 3 000 deltagare. Lärande
- för barn omfattar även studier för 2 500 barn i
- t ex idrottskunskap och säkerhetsfrågor.

Det ideella ledarskapet

Kvalitén i föreningens barn- och ungdomsverksamhet är ofta kopplad till den kompetens som finns hos den ideella ledaren. SISU Idrottsutbildarna medverkar till att utveckla baskompetensen. En allmän bildningsuppgift. Det idrotts specifika har varje specialförbund ett särskilt ansvar för.

SISU Idrottsutbildarnas bildningsverksamhet ska även bidra till att det blir fler verksamma ledare inom idrottsrörelsen. Att fler delar på ledarskapet. Att fler vill säkerställa en trygg idrottsmiljö. Att fler stannar kvar längre. Att fler får känna den glädje och gemenskap som ledarskapet utgör. Utmaningen för föreningen är att bilda, utbilda, utveckla, belöna och stimulera ledarskapet. Det handlar oftast inte om ekonomiska resurser utan mer att vädja om att avsätta tid.

Vi vet att många ideella ledare inte har den tiden, kraften eller för den skull lusten att vara med på regional utbildning, dvs kurser över en helg. Lärgrupp i hemmamiljö spelar då en än mer avgörande roll för ett framtida ledarskap och är självklart en utmärkt kompetenshöjande metod.

Föreningen - alltid i centrum

Prioriterad målgrupp i SISU Idrottsutbildarnas verksamhet är idrottens ledare.

- Under året har närmare 6 700 aktivitetsledare
- och 9 200 organisationsledare varit deltagare i
- lärgrupper, kurser och processarbete.

Skapa en ledarguide

Kraven på ideella ledare ökar och uppgifterna breddas. Med idrotten som medel och bildningsverksamhet som verktyg bidrar alla ledare till en fantastisk samhällsinsats. De flesta sköter sin uppgift på ett utmärkt sätt. Men, visst händer det då och då någon situation som bryter mot idrottens riktlinjer och förhållningssätt. Det behövs alltid goda samtal om attityder och värderingar.

Engagerade och kunniga ledare är helt avgörande för en förening. SISU Idrottsutbildarna stödjer föreningar som vill skapa en *Ledarguide* - riktlinjer och förhållningssätt för föreningens ledare. *Ledarguiden* ska utgå från idrottsrörelsens idéprogram *Idrotten vill* och behandla flera olika områden; glädje och gemenskap, demokrati och delaktighet, allas rätt att vara med samt rent spel.

Mångfald och studier

Idrottsrörelsen vill ytterligare stärka arbetet med mångfald i föreningar. Mångfald har olika innebörd. SISU Idrottsutbildarna kan bidra till att studier och processer startar i föreningar så att förutsättningar för en hållbar mångfald finns. Vi vill att fler s k under-representerade grupper ska vara med i idrottsföreningen, som aktiv eller ledare. Att föreningen ser till att mångfald råder.

Idrott är till för alla! Fler barn från utsatta miljöer, fler ungdomar som ledare, fler kvinnor i styrelserummen och inte minst fler medlemmar med invandrarbakgrund. Mångfald skapar förutsättningar för bättre föreningsverksamhet. Riksidrottsförbundet har fått ett uppdrag att bidra till integrationen i samhället. SISU Idrottsutbildarna idrottskonsulenter har i dialogform med föreningar förmedlat de medel som Hallands Idrottsförbund fått till sitt förfogande för att skapa mötesplats över etniska gränser.

Frågeställningarna är egentligen enkla: *Vad kan ni göra för att bidra till mångfald och vilka effekter kan ni nå genom att skapa mångfald i föreningen, i detta fall inkludering av nyanlända?*

Det behövs inte bara riktade bidrag utan också en utvecklad verksamhet i föreningarna. Ideella ledare och andra inom föreningen behöver kunskap och stöd för de nya krav som ställs på dem. Att arbeta med bildning och utbildning, värderingsfrågor och föreningsutveckling borgar också för att arbetet kommer att leva vidare på lång sikt.

Idrottslyftet

SISU Idrottsutbildarnas del av *Idrottslyftet* sätter fokus på föreningens verksamhet utifrån *Svensk Idrotts Strategi mot 2025* som bland annat handlar om en mer omfattande och välkomnande idrottsförening. Ett omfattande omställningsarbete har genomförts. Svensk idrott ska ha en attraktiv verksamhet där barn, unga, vuxna och äldre kan och vill träna och tävla under hela livet.

Idrottsrörelsen vill ha en fortsatt hög rekrytering av barn. Vi vill att ungdomar stannar längre inom föreningsidrotten oavsett om de vill motionera eller tävla på elitnivå. Vi vill att fler blir engagerade inom idrottsrörelsen. Ledorden är: så många som möjligt, så länge som möjligt i en så bra verksamhet som möjligt. Bildning och utbildning är en förutsättning för att nå de mål som finns inom strategiarbetet.

- Under året har 5 000 aktivitets- och organisationsledare deltagit i föreläsningar, processer, kurser med tema *Idrott hela livet, värderingsfrågor och fler ledare*. 108 föreningar i Halland har erhållit medel i den del av *Idrottslyftet* som avser föreningsutveckling.

Inte bara idrott

SISU Idrottsutbildarna har tre övriga medlemsorganisationer som inte är medlemmar i Riksidrottsförbundet. Studieverksamhet har genomförts i föreningar som tillhör Bridgeförbundet och Livräddningssällskapet, totalt 96 arrangemang med 2 600 deltagare. Pistol-skytteförbundet redovisar ingen verksamhet i år.

Större plats i finrummet

Tillbaka i fotbollens finrum. Hela Halmstad gläds åt att Örjans Vall åter blir en allsvensk arena 2017 – och ordföranden Tony Karlsson planerar för en framtid på stabil allsvensk grund för HBK. Mer pengar krävs till det, men minst lika mycket välutbildade och motiverade HBK-are i hela organisationen, hävdar HBK-basen.

Det var på Sannarps fotbollsplaner och i Leikins orange-svarta dress som Tony Karlsson lärde sig uppskatta föreningsanda. Till Halmstad Bollklubbs styrelse anlände han för sex år sedan när de sportsliga resultaten var skrallade, de ekonomiska än sämre och konkurshotet en realitet.

Nu går man in i 54:e allsvenska säsongen med uppfräschad hemmaarena, bokslut utan röda siffror och med spännande spelartrupp där närodade talanger tar för sig. Snittåldern i truppen lär bli den lägsta i 2017 års allsvenska.

– Då vore det tjänstefel om jag inte insåg behovet av utbildning, på alla nivåer i klubben. När vi startade om 2010 slog vi fast att HBK skulle bli en lärande klubb, och målet sattes att bli den bästa miljön för spelarutveckling i Sverige, säger Tony Karlsson, som 2015 tog över ordförandeklubban.

Som flerårig "sidekick" till Fotbollförbundets ordförande Karl-Erik Nilsson har han en central plats i arbetet på svensk fotbolls framtid. Bland annat leder Tony den nationella styrgrupp som sedan 2013 ansvarar för processarbetet med fotbollens mål och strategi.

– Den starke mannens (och nationalsporten har många exempel) tid är förbi. Jag tror att man bäst bygger moderna föreningar med demokratiskt ledarskap och större tillit till de professionella än ideella krafterna. Och i HBK är min roll ideell, poängterar han.

– Utbildning, från våra yngsta lag till våra dam- och herrlag, är helt avgörande för att nå de mål som vi satt upp för 2020.

SISU Idrottsutbildarna har en stor roll i arbetet med att ta fram ny vision, mål och värdegrund för HBK. I det har även ingått att fastställa damfotbollens plats i omklädningsrum och på planer som i ett sekel varit nästan helt manliga territorier.

– Vi ska sköta våra pojk- och flicklag likvärdigt och målet är en elitsatsning också för vårt damlag, men den kan få ta den tid som behövs.

2020-målet är att växa kraftigt ekonomiskt, från dagens dryga 40 till 60 miljoner kronor, exklusive spelarförsäljningar. Fortsatta satsningar på marknadssidan behövs så klart, men egna arrangemang som ungdomsturneringen Laxacupen och långloppet Halmstadmilen ska också utnyttjas.

– HBK är ett av Halmstads starkaste varumärken. Att det bevaras och kan växa har alla i föreningen ansvar för, säger Tony Karlsson.

Maria Nilsson, Årets utbildare

Släpp hästarna fria - Inget tycks omöjligt i Caprifolens Voltigeklubb.

Den lilla klubben i skuggan av Hallandsåsen hyrde hela Helsingborg Arena för att visa vad de kunde. Nu uppmärksammar SISU Idrottsutbildarna i Halland föreningen genom att ge en av eldsjälarna, Maria Nilsson, priset som Årets Utbildare.

De blev bästisar som dagisbarn i Knäred, Maria Nilsson och Minna Slottheden. Intresset för hästar hade de gemensamt från start men Maria prioriterade hoppning och Minna voltige i Laholms Ridklubb. De hamnade på olika gymnasieskolor och på olika platser i världen för utlandsjobb men kontakten och ridsporten släppte de aldrig.

2005 var båda tillbaka i Laholm och gjorde verklighet av drömmen om egen voltige klubb. Basen – och nästan enda tillgången då - blev ridhuset vid Minnas föräldrars gård i Stackarp utanför Våxtorp, stort nog för två voltigerundlar. Tvivlare skakade sina huvuden åt drömmarna hos två tjejer som precis lämnat tonåren bakom sig.

Drygt tio år senare är klubben en av landets största inom voltige. Medlemmar kommer från Örkelljunga, Markaryd, Ängelholm, Båstad, Halmstad och hela Laholms kommun till träningarna. Klubbens kurser och läger lockar deltagare från hela landet. Voltigeentusiasterna har lärt sig var de ska svänga av 24:an och in på den lilla grusvägen mot Stackarp.

Medlemsantalet ligger runt 60, i åldrarna 6-26 år, och fler finns inte plats att ta in. Minna och Marie bor grannar med ridhuset. Minna skriver barnböcker och driver ett nystartat förlag ihop med sambo Vincent. Marie har arbetat som barnskötare men utbildar sig nu till lärare, och tillsammans är de klubbens två voltigeinstruktörer.

Allt sedan starten har en ljusshow krönt verksamhetsåret. 2016 kändes ridhuset för liten för den. Helsingborg arena bokades, 45 voltörer, från sex år och uppåt, framförde musikalen "Tumungo, den bruna isbjörnen", som baseras en bok av Minna.

Nätverk, vänner, föräldrar, entusiaster och två års förberedelser åstadkom urladdningen. Musik spelades in i en studio i Blekinge, rekvisita, kostymer, videofilmer... Allt föll på plats en novembersöndag i Helsingborg.

Stora delar av förarbetet genomfördes som lärgrupper under SISU Idrottsutbildarnas paraply, däribland de sex olika arbetsgrupper som var musikals organisation. Som exempel: 150 egentillverkade kostymer behövdes till alla scenbyten.

Styrelsens motivering

- *Maria är en eldsjäl av hjärtat som låter allas lika värde stråla i föreningens arbete. Trots*
- *att föreningen inte är så gammal har Maria förstått värdet i att utbilda unga ledare och*
- *samverka med SISU Idrottsutbildarna. Caprifolen skickar gärna sina medlemmar på*
- *utbildningar som Plattformen, Unga ledare, med flera. Föreningens stora ljusshow som*
- *sattes upp i Helsingborg Arena planerades helt i lärgruppsform. Utbildningar läggs ofta*
- *in i klubbens aktiviteter. Att ha gått utbildningen i klubbens värdegrund är obligatoriskt*
- *och många av voltörerna deltar i lärgrupper i teater och dans.*

i Caprifolens Voltigeklubb

– Visst kan vi tänka oss göra om det men då med en större ekonomisk ram, säger Minna. Bara hyra, ljud och ljus var en utgift på 150 000 kronor.

Att tänja sportens gränser har blivit Caprifolens signum. Musik, teater, akrobatik, cirkus och andra element vävs samman med voltigen och hästar som grund. Bland de unga amatörskådespelarna fanns flera med funktionshinder: autism, Downs syndrom, adhd.

– Alla kan bidra efter sin förmåga. Man får pusha lite, vara känslig för hur mycket och se hur människor växer, säger Maria.

Voltige är lagsport i ordets rätta bemärkelse, enligt Minna. Upp till sex personer i olika åldrar och med olika färdigheter i samarbete runt en häst. Ålderspuckeln bland voltörerna ligger runt 13-15 år. Minna tycker att ridhuset närmast kan ses som en fristad för tonårstjejer:

– Jag ser hur de lägger av sig sina maskor här. De kan vara sig själva, ha roligt, bygga självförtroende och växa i lag.

I vilken riktning verksamheten tar framöver vet de två instruktörerna inte riktigt, men uppslag saknas inte. Maria talar om behovet av att förnya gymnastiken inom sporten och om mer utbildningar för domare och tränare. Minna ser gärna fler projektsatsningar, som EU-projekt med andra länder och projekt för funktionsnedsatta.

Vad de bevisat är att platsen spelar mindre roll om verksamheten är den rätta.

Utmärkelsen Årets Utbildare har tidigare tilldelats följande ledare

- 2015 - Ulrika Bengtsson, Ullareds IK
- 2014 - Katharina Nilsson, SPD Laxbyggarna
- 2013 - Lennart Bengtsson, Försvarsutbildarna Halmstad
- 2012 - Hans-Erik Bengtsson, IF Norvalla
- 2011 - Jan Olof Johansson, Falkenbergs IK
- 2010 - Annika Scheller, Varbergs Sportdanskklubb
- 2009 - Gunnar Johansson, Skidklubben Hylte
- 2008 - Anna-Stina Nordqvist, IFK Fjärås
- 2007 - Ingvar Johansson, Vinbergs IF
- 2006 - Anders Stålberg, Eldsberga Innebandyklubb
- 2005 - Göran Nilsson, FMCK Varberg
- 2004 - Per Inge Johansson, Mölle Innebandyklubb
- 2003 - Mats Carlsson och Magnus Larsson, Tvååkers IF
- 2002 - Patrik Nilsson, Inger Olsson, Willie Persson, Hallands Golförbund
- 2001 - Jarl Mårtensson, Varbergs BOIS
- 2000 - Gert Johansson och Leif Svensson, Glommens IF
- 1999 - Gunnar Linell och Anne Börjesson, IFK Fjärås
- 1998 - Sven Elfström, Varberg Hockeyklubb
- 1997 - Ove Nilsson, Varberg Hockeyklubb
Ingmar Eriksson, Hallands Orienteringsförbund
- 1996 - Tomas Fischer, Salvadorianska IF
- 1995 - Tommy Beckman, OK Nacke

Idé och organisation

Verksamhetsidé

SISU Idrottsutbildarna ska vara en eftertraktad resurs för idrotten som stimulerar människors lärande, stärker engagemanget och utvecklar verksamheten. Vårt utbud ska präglas av mångsidighet, flexibla metoder och hög pedagogisk kvalitet till konkurrenskraftiga priser.

Vision och värdegrund

SISU Idrottsutbildarnas vision och ledstjärna är - *Vi är där när idrotten lär*. En värdegrund, som vilar på idrottens idéprogram *Idrotten Vill*, kompletterar visionen och vår syn på människors lärande - en livslång läroprocess.

Studieförbundet SISU Idrottsutbildarna uppgift

SISU Idrottsutbildarna har till uppgift att sköta för idrottsrörelsen, studie-, bildnings- och utbildningsverksamhet. Genom lag och förordning har SISU Idrottsutbildarna en given myndighetsuppgift som innebär att fördela statsanslag i enlighet med beslutad förordning. SISU Idrottsutbildarna stödjer den studie-, bildnings- och utbildningsverksamhet som bedrivs i distriktet samt i de idrottsföreningar som är anslutna till Riksidrottsförbundet (RF) och de föreningar som är anslutna till de tre övriga organisationer anslutna till SISU Idrottsutbildarna.

Av regeringens riktlinjer för statsanslaget till SISU Idrottsutbildarna framgår att arbetet ska stödja verksamhet som bidrar till att stärka och utveckla demokratin, bidra till att göra det möjligt för en ökad mångfald, människor att påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhällsutvecklingen, bidra till att utjämna utbildningsklyftor och höja bildnings- och utbildningsnivån i samhället och bidra till att bredda intresset för och öka

delaktigheten i kulturlivet. SISU Idrottsutbildarna har två tillhörigheter, en inom idrottsrörelsen och en inom folkbildningen.

Studieförbundet SISU Idrottsutbildarna Halland

Studieförbundet SISU Idrottsutbildarna Halland har till uppgift att, enligt stadgar, planera, leda, samordna och utveckla studie-, bildnings- och utbildningsverksamheten inom distriktet i enlighet med Förbundsstämmans beslut och Förbundsstyrelsens (FS) givna anvisningar och riktlinjer. Basen i verksamheten är bildningsverksamhet med deltagarstyrda lärgrupper. Att lära både av andra och av varandra är en nyckel till framgångsrik utveckling och idrott.

Studieförbundet erbjuder även föreläsningar, kurser och kulturarrangemang samt medverkar i olika utvecklings- och organisationsprocesser. Genom bildning och utbildning inom idrotten verkar vi för att stimulera människors lärande. Samtalet och mötet mellan människor står alltid i fokus.

Årsstämma

Stämman genomfördes på Hotel Tylösand, Halmstad lördagen den 9 april 2016. Carl Fredrik Graf, Halmstad, ledde 28 ombud (23 idrotter med 589 medlemsföreningar) igenom stämman.

Stämman beslutade bl a om en gemensam strategisk ledning, som i ökad grad kan bidra till att skapa ett starkt stödsystem med helhetssyn för halländsk idrott. Motsvarande beslut fattades på DF-stämman. Hallands Idrottsförbund (DF) och Studieförbundet SISU Idrottsutbildarna Halland (SISU) är två olika juridiska personer med två olika uppdrag. DF och SISU-d olika roll och uppgift ska tydligt kommuniceras och regleras i stadgar

Idé och organisation

och i verksamheter. Styrelser i personunion för de två juridiska personerna DF och SISU, innebar att stämmorna valde en gemensam ordförande och åtta gemensamma ledamöter i båda styrelserna.

I samband med stämman avtackades ledamöterna Göte Arvidsson och Sven Henrik Kareld. Göte Arvidsson har varit förtroendevald i SISU Idrottsutbildarnas distriktsstyrelse sedan starten 1986. Sven Henrik Kareld har varit ledamot sedan 2000. Stämman utsåg båda till hedersledamöter. Även valberedningsledamöterna Ingmar Eriksson och Ivar Öhrn avtackades.

Styrelsen

Styrelsens ledamöter fr o m stämman 2016: Ulf Järphag (ordf.), Malin Björklund (v. ordf.), Cecilia Andersson, Anders Bengtsson, Anne Börjesson, Susanne Jansson, Göran Karlsson, Jarl Kristenson samt Jonas Åberg.

Styrelsen har genomfört nio styrelsesammanträden. Därutöver har styrelsen, i hela eller delar av, genomfört temamöte och tre konferenser med olika inriktningar. Styrelseledamöter och distriktsidrottschefen har representerat förbundet vid Riksidrottsforum, centrala distriktsledningskonferenser, folkbildning och utbildningspolitiska träffar med Region Halland och kommuner samt vid dialog med SDF.

Bevakningsområden

Styrelsens organisation bygger på bevakning av vid Riksidrottsmötet, RF-stämman och SISU-stämman, fastställda strategiska områden för idrottsrörelsen. Styrelsen har att följa fastställd verksamhetsinriktning 2016 - 2017, statens förordningar och riktlinjer för folkbildning, överenskommelse med Region

Halland, Förbundsstyrelsens (FS) riktlinjer för verksamheten samt distriktets stämman. Styrelsens åliggande anges i SISU-distriktets stadgar.

Hedersledamöter

Ulla-Brita Jönsson (hedersordf.), Göte Arvidsson (hedersordf.), Ulf Nilsson och Sven Henrik Kareld.

Auktoriserad revisor

Jan-Ove Bengtsson, LR-Revision
Pär Spolén, Spolén & Partners AB (ersättare)

Lekmannarevisor

Lennart Kull, Lars-Inge Henriksson (ersättare)

Valberedning

Per Stohr (ordf.), Hans-Eric Bengtsson,
Anna Lundqvist

Personal

Personal utgörs av Olle Kristenson (distriktsidrottschef, centralt anställd), och de tillsvidareanställda Åsa Agmyr, Morgan Bengtsson, Rickard Boman, Maria Hamnemo, Daniel Ljungberg, Linda Söderqvist (t o m juli), Anette Alsterå fr o m oktober samt Roiene Engdahl som avslutade sin tjänst som idrottskonsulent i november efter 40 år års tjänst i RF, DF och SISU Idrottsutbildarna.

Katharina Nilsson, Emily Kamruddin,
Moa Kristenson, Carl-Fredrik Almskoug,
Jesper Ljungquist samt Alexandra Broberg alla visstidsanställda.

Årsredovisning

Årsredovisning för Studieförbundet SISU Idrottsutbildarna Halland (849201-3688),
nedan SISU Halland, räkenskapsåret 2016.

Verksamhetens art och inriktning

Studieförbundet SISU Idrottsutbildarna är den svenska idrottsrörelsen studie-, bildnings- och utbildningsorganisation. Studieförbundet ansvarar för idrottsrörelsens regionala och lokala bildnings- och utbildningsverksamhet. Verksamheten utgår från idrottsrörelsens behov av utveckling. Lokalt bedrivna lärgrupper är basen i vår verksamhet. Kurser, föreläsningar och andra kulturarrangemang samt utvecklings- och organisationsprocesser kompletterar basutbudet.

Dokument som ligger till grund för statsbidrag till Studieförbundet SISU Idrottsutbildarna *Förordning 2015:218 om statsbidrag till folkbildningen, Regeringens proposition 2013/14:172 Allas kunskap – allas bildning, Regeringens proposition 2013/14:117 Verksamhetsstödet för idrottens bildningsverksamhet, Regeringens årliga riktlinjer – regleringsbrev samt Förbundsstyrelsens förhållningssätt och riktlinjer för bildningsverksamhet.*

Medlemmar

SISU Idrottsutbildarna Halland omfattar de föreningar som är anslutna till specialidrottsförbund (840 SF-föreningar) eller övriga medlemsorganisationer (35 MO-föreningar), och som har sin hemort inom SISU-distriktets geografiska verksamhetsområde.

Viktiga händelser under året

SISU Idrottsutbildarna Halland har i samverkan med föreningar genomfört en omfattande bildnings- och utbildningsverksamhet under verksamhetsåret. Statsbidragsberättigad verksamhet har genomförts i 327 föreningar. Ett resultat av den resurs som medarbetarna i distriktet utgör. Allt från egen personal till ideella lärgruppsledare och utbildningsledare i förening. Antalet unika deltagare är cirka 14 000 varav cirka hälften är organisations- eller aktivitetsledare. Kvalitetssäkring har genomförts över bildnings- och utbildningsverksamhet.

Distriktet erhåller statsanslaget för bildnings- och utbildningsverksamheten. Ett grundanslag och ett verksamhetsrelaterat anslag.

Distriktets anslag från Region Halland bygger på en särskild överenskommelse. En avstämning av förbundets verksamhet har genomförts och överenskommelsen gäller även för 2016, omfattande ett grundanslag och ett utvecklingsanslag för distriktets verksamhet.

Redovisning, dialog och samtal om såväl basanslag som anslag för verksamhetsutveckling har förts med de halländska kommunerna. Idrottsföreningens behov av utveckling sätts i centrum. Ett omfattande arbete har genomförts för att säkerställa de framtida kommunala anslagen med hänvisning till bland annat *Regeringens proposition 2013/14:117 Verksamhetsstödet för idrottens bildningsverksamhet*. När verksamhetsåret avslutas konstateras att besked över anslag 2017 inte erhållits från tre av sex kommuner.

Olika studiesatsningar har genomförts, t ex *Forumteater* för barn och utveckling av Unga analyser genomförs i föreningar med koppling till idrottens idéprogram *Idrotten vill*. SISU Idrottsutbildarna har arbetat med processer för genomförande av idrottsrörelsens integration- och inkluderingsarbete samt Idrottslyftet för utveckling av barn- och ungdomsidrott. Riktlinjer och förhållningssätt för ledare har skapats i studiesatsningen *Ledarguiden*.

SISU Halland har på uppdrag av Hallands Idrottsförbund arbetat med specialidrotternas (SDF) kurs- och utvecklingsverksamhet. Studieförbundet redovisar ett positivt resultat för verksamhetsåret. I jämförelse med ekonomisk plan har nettoomsättningen ökat. Främst genom uppdraget att, utöver lokal bildningsverksamhet, förverkliga Idrottslyftets intentioner genom utveckling i föreningar och skapa mötesplatser mellan föreningar, dess ledare och aktiva. Totala kostnader för personal har, i jämförelse med ekonomisk plan, minskat beroende på personalomsättning samt minskade semesterlöneskulder.

Resultat och ställning

Förbundets ekonomiska utveckling i sammandrag (belopp i tkr)

	2016	2015	2014
Nettoomsättning	2 150	1 062	1 387
Offentligrättsliga bidrag	6 541	6 517	7 427
Verksamhetens resultat	1 230	298	786
Balansomslutning	6 073	4 692	3 619
Antal anställda	7	8	9

Nyckeltal	2016	2015	2014
Antal utbildningstimmar:	38 404	38 834	39 456
Antal föreläsning/kulturprogram:	633	624	614
Antal samverkansföreningar:	327	323	360
Statsbidrag/utbildningstimme/kr:	95	97	97
Kommunbidrag/utbildningstimme/kr:	23	19	24
Eget kapital/utbildningstimme/kr:	103	70	61
Soliditet (%):	65	58	67

Framtida utveckling

Idrottsföreningens årliga behov och önskemål av bildning och utbildning är grunden i SISU Idrottsutbildarnas verksamhet, och styr förbundets framtida utveckling. Samarbetet ger oss möjlighet att vara en motor, en mäklare och anordnare av studier och kurser i olika former. Verksamheten vilar på engagemang från ett stort antal ideella ledare som utöver sin roll som idrottsledare även tar sig an uppgiften som studieledare. Omfattande bildningsverksamhet i ett stort antal föreningar är en byggsten för utveckling av folkrörelseidrotten, ett bidrag till samhällsnyttan.

Svensk Idrott har startat sin utvecklingsresa mot 2025. Strategiska planer arbetas fram och beslutas vid centrala stämmor. Kommunikation, bildning och utbildning anges vara nödvändigheter för framtidsorienterade samtal. Studieförbundets styrka finns i förmågan att i föreningar, med bildningsmetoder, förändra attityder, värderingar, beteende och ledarskap så att idrottsrörelsen organiserar sin idrottsliga verksamhet på ett klokt sätt.

Statsanslaget som tillfaller SISU Idrottsutbildarna för folkbildningsverksamhet möjliggör att stödja idrottsrörelsen med resurser i form av kostnadstäckning för studiematerial, föreläsare, personal och pedagogisk utveckling. Statliga uppdragsmedel i form av insatser inom ramen för Idrottslyftet eller integration och inkludering kompletterar.

Ett starkt regionalt och kommunalt ekonomiskt basanslag är en förutsättning för att förbundet ska kunna ta del av de statliga medel som fördelas till idrottsrörelsens bildning och utbildning. En framtida utveckling styrs därmed i hög grad av att samtliga kommuner i Halland via SISU Idrottsutbildarna ger idrottsföreningens medlemmar möjlighet till lokal folkbildningsverksamhet i olika omfattning och inriktning. Kommunala basanslag bidrar till fler föreningskontakter och ett verksamhetsrelaterat anslag, i likhet med andra studieförbund, bidrar till utveckling inom olika verksamhetsområden i idrottsföreningen. Områden som väl följer statens syfte för anslag till alla verkamma studieförbund.

SISU Idrottsutbildarna jämställs med Folkbildningsrådet avseende förvaltningsuppgiften att fördela statsanslag. En proposition, ett beslut som togs 2015, och även ett erkännande, som i hög grad bör ha betydelse för en framtida utveckling på anslag från stat, region och kommun.

Antalet studiearrangemang utgår från föreningens behov och önskemål, vilket innebär att de såväl kan öka som minska. Det påverkar ett framtida statsanslag. Medarbetarnas förmåga att samarbeta med idrottsföreningens medlemmar, att finna nya vägar, metoder och studier för utveckling, att skapa delaktighet och engagemang, att vara framtidsorienterade är en tillgång. Ett starkt bidrag till den halländska idrottsrörelsen och synnerligen en framgångsfaktor i idrottsrörelsens framtida utveckling, så att fler idrottar under en längre tid i väl fungerande demokratiska föreningar.

SISU Idrottsutbildarna Halland har numera ett starkt eget kapital. Kapital som behövs för att klara svängningar, eller uteblivna i offentligt rättsliga bidrag så att bildnings- och utbildningsverksamhet kan fortsätta att genomföras. Styrelsen har avsatt medel för personalförsörjning. Styrelsen avser även att upprätta en utökad ekonomisk plan i syfte att styra tillgängliga överskottsmedel till en utvecklad kvantitativ och kvalitativ verksamhet.

Förslag till disposition av resultatet

Till stämmans förfogande:

Balanserat resultat:	2 716 969
Årets resultat:	1 230 322
Summa:	3 947 292

Distriktsstyrelsen föreslår att 3 947 292 kronor överförs i ny räkning.

Förbundets resultat och ställning i övrigt framgår av efterföljande resultat- och balansräkning med tilläggsupplysningar.

Resultaträkning

	Not	2016	2015
	1		
Intäkter			
Nettoomsättning	2	2150	1062
Offentligrättsliga bidrag	3	6541	6517
Summa intäkter		8691	7580
Kostnader			
Förbunds-kostnader	4	-764	-744
Övriga externa rörelsekostnader		-2176	-2016
Personalkostnader	5	-4531	-4529
Summa kostnader		-7471	-7289
Verksamhetens resultat		1220	291
Resultat från finansiella investeringar			
Ränteintäkter och liknande poster		11	7
Årets resultat		<u>1230</u>	<u>298</u>

Balansräkning

	Not	2016	2015
	1		
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Långfristiga värdepappersinnehav	6	<u>733</u>	<u>733</u>
		733	733
Summa anläggningstillgångar		733	733
Omsättningstillgångar			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		855	533
Övriga fordringar		0	1
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	7	<u>96</u>	<u>488</u>
		951	1022
Kassa och bank		<u>4390</u>	<u>2938</u>
		4390	2938
Summa omsättningstillgångar		5341	3959
Summa tillgångar		<u>6073</u>	<u>4692</u>
	Not	2016	2015
Eget kapital			
Balanserat resultat	8	2717	2419
Årets resultat		<u>1230</u>	<u>298</u>
Summa eget kapital		3947	2717
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		645	643
Övriga kortfristiga skulder		40	32
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	9	<u>1441</u>	<u>1300</u>
Summa kortfristiga skulder		2126	1975
Summa eget kapital och skulder		<u>6073</u>	<u>4692</u>
Ställda säkerheter		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga

Tilläggsupplysningar och noter

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Tillämpade redovisnings- och värderingsprinciper överensstämmer med god redovisningssed i Sverige.

Årsredovisningen har upprättats enligt årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd för ideella föreningar. Redovisnings- och värderingsprincipen är oförändrade i jämförelse med föregående år.

Not 2 Nettoomsättning	2016	2015
Deltagarintäkter	575	642
Övr. verksamhetsintäkter	96	121
Idrottslyft	1350	154
Administrativa intäkter, internt	68	70
Administrativa intäkter, externt	61	76
Summa	<u>2150</u>	<u>1062</u>

Not 3 Offentligrättsliga bidrag	2016	2015
Kommunala bidrag	890	740
Kommunala utvecklingsbidrag	0	467
Statliga bidrag, folkbildning	3194	3625
Statliga bidrag, utvecklingsprojekt	340	100
Regionbidrag	1900	1370
Bidrag för arbetskraft	217	216
Summa	<u>6541</u>	<u>6517</u>

Not 4 Förbundskostnader	2016	2015
<i>Inköp av varor och material</i>		
Folkbildning	299	361
Annan verksamhet	27	2
Summa	<u>326</u>	<u>363</u>

<i>Inköp konsulttjänster</i>		
Folkbildning	438	381
Annan verksamhet	0	0
Summa	<u>438</u>	<u>381</u>

Summa förbundskostnader	<u>764</u>	<u>744</u>
--------------------------------	-------------------	-------------------

Not 5 Medeltalet anställda, löner, andra ersättningar och sociala kostnader

<i>Medeltalet anställda</i>	2016	2015
Antal anställda	7	8
Varav män	4	4

<i>Löner, andra ersättningar och sociala kostnader</i>	2016	2015
Löner och andra ersättningar	2965	3092
Sociala kostnader	1114	1043
Varav pensionskostnader	-169	-137

	2016	2015
<i>Ersättning till styrelsen</i>	34	37
<i>Löner anställda</i>	2932	3056

Ideell folkbildningsverksamhet.

SISU Idrottsutbildarna i Halland har under verksamhetsåret bedrivit en omfattande ideell folkbildningsverksamhet. 1 282 personer varit engagerade som ledare för lärgrupper. De har tillsammans med 24 681 deltagare genomfört 33 443 ideella utbildningstimmar.

Anställningsförhållande distriktsidrottschef

Distriktsidrottschefen är tillsvidareanställd av SISU Idrottsutbildarna centrala förbund.

Tilläggsupplysningar och noter

Forts Not 5

Avtal om avgångsvederlag

Avtal om avgångsvederlag eller motsvarande har ej träffats.

Styrelsens könsfördelning

	2016	2015
Män	56%	50%
Kvinnor	44%	50%

Redovisning av sjukfrånvaro

Sjukfrånvaro redovisas ej p g a undantagsregeln i lagstiftningen. Uppgiften lämnas ej om antalet anställda i gruppen är högst 10 eller om uppgiften kan hänföras till enskild individ.

Med grupp avses både kön och ålderskategori.

	2016	2015
Not 6 Resultat från övriga värdepapper		
Utdelningar	0	0
Summa	0	0
Långfristiga värdepappersinnehav		
Marknadsfonder		
Bokfört värde	733	733
(marknadsvärde 894)		

Not 7 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2016	2015
Upplupen intäkt	43	430
Förutbetalda folkbildningskostnader	54	58
Summa	96	488

Not 8 Förändring i eget kapital

	Balanserat resultat	Årets resultat	Totalt eget kapital
Ingående balans	2419	298	2717
Överföring av föregående års resultat	298	-298	0
Årets resultat		1230	1230
Utgående balans	2717	1230	3947

Not 9 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2016	2015
Upplupna semesterlöner	229	365
Upplupna sociala avgifter	72	104
Omkostnadsreserv	80	80
Regionbidrag Kompetensförsörjning	0	250
Statsbidrag Integration - inkludering föreningsprocesser	410	300
Statsbidrag Kompetensförsörjning	600	150
Kommunbidrag Framtidens ledare	50	50
Summa	1441	1300

Halmstad den 16 februari 2017

Ulf Järphag ordförande	Cecilia Andersson	Anders Bengtsson	Malin Björklund
Anne Börjesson	Susanne Jansson	Göran Karlsson	Jarl Kristenson
Jonas Åberg	Olle Kristenson distriktsidrottschef		

Revisionsberättelse

Till distriktsstämman i Studieförbundet SISU
Idrottsutbildarna Halland,
organisationsnummer 849201-3688

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Jag har utfört en revision av årsredovisningen för Studieförbundet SISU Idrottsutbildarna Halland för år 2016. Föreningens årsredovisning ingår på sidorna 18–22 i detta dokument.

Enligt min uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av föreningens finansiella ställning per den 31 december 2016 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Jag har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Mitt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Jag är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav. Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Det är styrelsen som har ansvaret för den andra informationen. Den andra informationen består av Verksamhetsberättelse 2016. Mitt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och jag gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med min revision av årsredovisningen är det mitt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar jag även den kunskap jag i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter. Om jag, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är jag skyldig att rapportera detta. Jag har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera föreningen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Mina mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller mina uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionsmed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- *identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.*

- *skaffar jag mig en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.*
- *utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.*
- *drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening inte längre kan fortsätta verksamheten.*
- *utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.*

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver min revision av årsredovisningen har jag även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Studieförbundet SISU Idrottsutbildarna Halland för år 2016. Jag tillstyrker att föreningsstämman beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Jag har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Mitt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Jag är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav. Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mitt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen.

Revisorns ansvar

Mitt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed mitt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på min professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att jag fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för föreningens situation. Jag går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för mitt uttalande om ansvarsfrihet.

Halmstad den 16 februari 2017

Jan-Ove Bengtsson
auktoriserad revisor

Granskningsrapport

Till SISU Idrottsutbildarna Hallands (SISU) årsstämma
Org. nr 849201-3688

Undertecknad av SISU-stämman utsedd lekman-
revisor, har granskat verksamheten i SISU.

Styrelsen och distriktschefen svarar för att verksam-
heten bedrivs i enlighet med gällande stadgar, stäm-
mobeslut, medlemsuppdrag samt de föreskrifter som
gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorns ansvar är att granska verksam-
heten och pröva om den bedrivs i enlighet med SISU-
stämmans uppdrag.

Granskningen har utförts enligt god revisions-
sed i Sverige och god revisions-
sed inom idrotten samt av
SISU-stämman fastställt medlemsuppdrag. Gransk-
ningen har genomförts med den inriktning och
omfattning som behövs för att ge rimlig grund för
bedömning och prövning.

Jag bedömer att SISU:s verksamhet har skötts på
ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt
tillfredsställande sätt. Jag bedömer därtill att förbun-
dets interna kontroll har varit tillräcklig.

Halmstad den 16 februari 2017

Lennart Kull
lekmanarevisor

SISU
Idrottsutbildarna

Statsbidragsberättigad verksamhet i distrikten

Distrikt	Arrangemang		Deltagare		Utbildningstimmar	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Blekinge	4 140	3 653	32 755	30 790	70 157	68 401
Dalarna	6 335	6 559	35 277	32 568	37 605	32 413
Gotland	1 407	1 226	11 675	10 102	16 887	15 940
Gävleborg	7 166	6 121	53 858	57 22 8	69 450	69 916
Halland	3 217	3 056	29 525	20 019	38 404	38 834
Jämtland-Härjedalen	2 411	1 956	17 953	15 213	26 657	21 422
Norrbottnen	3 214	3 894	27 334	35 183	46 991	59 853
Skåne	7 776	8 108	66 047	71 483	129 176	132 373
Småland	16 825	16 690	164 751	166 574	271 626	268 174
Stockholm	11 565	10 514	78 652	78 667	99 578	91 329
Södermanland	4 810	4 938	41 771	44 483	56 836	63 324
Uppland	2 480	2 209	21 333	18 274	28 546	26 705
Värmland	4 148	4 198	35 730	35 199	62 139	67 862
Väst	16 825	16 997	116 421	119 069	176 895	187 595
Västerbotten	7 483	6 592	71 008	59 428	90 874	80 038
Västergötland	18 592	17 570	140 216	135 601	264 725	276 729
Västernorrland	2 173	2 083	19 775	19 407	28 645	26 853
Västmanland	6 854	5 033	43 821	33 849	64 644	51 346
Örebro	7 091	7 429	54 779	54 386	101 688	105 163
Östergötland	6 099	5 866	52 155	48 709	55 939	52 842
Totalt	140 611	134 692	1 114 836	1 086 232	1 737 462	1 737 112

Regionala SDF-kurser (ej statsbidragsberättigad)

	Kurser	Deltagare	Kurser	Deltagare
	2015	2015	2016	2016
Basket	17	123	0	0
Budo o Kampsport	1	4	0	0
Fotboll	77	1 310	134	1 935
Golf	16	252	13	234
Gymnastik	20	203	30	229
Handboll	15	175	16	249
Innebandy	21	467	30	487
Ishockey	4	86	8	137
Motorcykel	3	10	0	0
Orientering	2	15	6	90
Parasport	1	20	1	24
Ridsport	14	419	6	96
Segling	5	99	5	25
Simidrott	18	247	13	96
Skyttesport	4	104	4	107
Volleyboll	4	50	3	22
Totalt	222	3 584	269	3 731

Statsbidragsberättigad verksamhet i kommunerna

Lärgrupp, lärande för barn, kurs och processarbete

Kommun	2015		2016	
	Timmar	Deltagare	Timmar	Deltagare
Falkenberg	2 746	2 566	2 576	2 728
Halmstad	10 792	7 983	11 521	8 544
Hylte	800	745	1 025	710
Kungsbacka	7 913	5 784	9 201	7 311
Laholm	2 146	1 593	2 072	1 634
Varberg	14 437	8 881	12 009	8 598
Summa	38 834	27 552	38 404	29 525

Föreläsning och övrig kultur

Kommun	2015		2016	
	Arr	Deltagare	Arr	Deltagare
Falkenberg	87	9 342	39	1 807
Halmstad	242	13 647	327	21 585
Hylte	9	379	16	537
Kungsbacka	93	3 125	78	2 597
Laholm	36	4 257	35	5 215
Varberg	157	15 662	138	7 343
Summa	624	46 412	633	39 084

Specialförbundsöreningar med studie- och bildningsverksamhet

Kommun	Totalt antal		LOK-stödsföreningar	
	SF föreningar 2016		2016	
Falkenberg	144		75	
Halmstad	260		126	
Hylte	37		23	
Kungsbacka	167		78	
Laholm	72		39	
Varberg	160		83	
Summa	840		424	

SF/MO-föreningar med bildningsverksamhet

Kommun	2013				2014				2015				2016			
	Arr	Deltagare	Arr	Deltagare	Arr	Deltagare	Arr	Deltagare	Arr	Deltagare	Arr	Deltagare	Arr	Deltagare		
Falkenberg	46	54	56	55												
Halmstad	107	116	101	98												
Hylte	9	10	11	8												
Kungsbacka	31	50	42	48												
Laholm	24	29	27	27												
Varberg	119	101	86	91												
Summa	336	360	323	327												

Ålderskategorier (unika individer)

Kommun	2015		2015		2016		2016	
	< 13 år	13-24 år	25-65 år	> 66 år	< 13 år	13-24 år	25-65 år	> 66 år
Falkenberg	142	407	803	138	77	406	927	177
Halmstad	315	1 172	2 625	405	207	1 165	2 636	422
Hylte	58	174	210	20	62	133	173	10
Kungsbacka	863	838	1 038	275	723	1 008	1 388	292
Laholm	73	205	479	94	71	168	528	99
Varberg	731	970	1 948	470	405	850	1 741	395
Summa	2 182	3 766	7 103	1 402	1 545	3 730	7 393	1 395

Kommun	2015		2015		2016		2016	
	< 13 år	13-24 år	25-65 år	> 66 år	< 13 år	13-24 år	25-65 år	> 66 år
Falkenberg	142	407	803	138	77	406	927	177
Halmstad	315	1 172	2 625	405	207	1 165	2 636	422
Hylte	58	174	210	20	62	133	173	10
Kungsbacka	863	838	1 038	275	723	1 008	1 388	292
Laholm	73	205	479	94	71	168	528	99
Varberg	731	970	1 948	470	405	850	1 741	395
Summa	2 182	3 766	7 103	1 402	1 545	3 730	7 393	1 395

Lärgrupp, kurs och processarbete (målgrupp ledare, antal deltagare)

Kommun	Organisationsledare		Aktivitetsledare	
	2015	2016	2015	2016
Falkenberg	926	1 193	751	843
Halmstad	2 329	2 880	2 274	2 296
Hylte	103	162	125	65
Kungsbacka	640	1 004	1 209	1 634
Laholm	591	835	370	307
Varberg	2 969	3 130	1 307	1 532
Summa	7 558	9 204	6 036	6 677

Unika ledare för lärgrupper

Kommun	Antal	
	2015	2016
Falkenberg	155	159
Halmstad	363	392
Hylte	45	43
Kungsbacka	249	248
Laholm	82	78
Varberg	414	362
Summa	1 308	1 282

Kvinnor/män i lärgrupp, kurs och processarbete (antal deltagare)

Kommun	Män		Kvinnor	
	2015	2016	2015	2016
Falkenberg	1 459	1 552	1 107	1 176
Halmstad	4 485	4 626	3 498	3 918
Hylte	323	311	422	399
Kungsbacka	1 990	2 702	3 794	4 609
Laholm	705	657	888	977
Varberg	5 162	5 114	3 719	3 484
Summa	14 124	14 962	13 428	14 563

Unika individer

Kommun	Individer	
	2015	2016
Falkenberg	1 490	1 587
Halmstad	4 517	4 430
Hylte	462	378
Kungsbacka	3 014	3 411
Laholm	851	866
Varberg	4 119	3 391
Summa	14 453	14 063

Statsbidragsberättigad verksamhet

Idrott/MO	(IF) Föreningar		Arrangemang		Deltagare		Timmor		Ledare		
	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016
Akademisk Idrott	2	2	2	7	12	38	61	49	40	38	57
Amerikansk Fotboll	1	1	1	5	1	71	4	20	2	71	4
Badminton	8	6	7	35	34	187	240	140	175	162	224
Bandy	6	2	2	17	13	170	133	261	202	66	49
Bangolf	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Baseboll o Softboll	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Basket	7	2	4	32	46	268	489	525	602	152	253
Biljard	1	1	0	2	0	7	0	7	0	7	0
Bilsport	6	0	4	0	6	0	33	0	29	0	33
Bordtennis	27	3	8	30	46	181	207	129	301	181	189
Boule	26	10	6	38	49	287	241	206	217	111	225
Bowling	21	3	8	3	14	10	59	11	26	10	31
Boxning	5	3	1	6	1	9	0	10	0	9	0
Brottning	5	4	4	18	17	101	148	122	85	101	110
Budo o Kampsport	27	6	4	12	10	42	26	19	33	32	17
Bågskytte	4	2	3	13	20	87	104	111	166	53	104
Casting	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Cricket	1	0	1	0	6	0	17	0	8	0	10
Curling	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Cykel	12	4	6	31	65	195	515	361	700	177	354
Danssport	4	1	2	33	61	232	614	282	495	120	326
Dart	3	1	1	2	7	19	75	64	114	0	13
Draghundsport	2	1	0	2	0	19	0	18	0	0	0
Dragkamp	3	2	2	6	7	67	87	44	53	25	28
Dövidrott	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Flygsport	13	3	2	61	33	537	333	647	484	18	8
Fotboll	112	78	67	951	967	7 488	7 365	9 155	9 308	4 293	4 503
Friidrott	26	10	15	111	144	928	1 044	589	541	560	850
Frisbee	4	0	1	0	3	0	5	0	1	0	5
Fäktning	3	2	1	4	1	17	0	17	0	17	0
Golf	25	20	20	317	218	2 376	1 749	3 328	3 164	942	957
Gymnastik	59	20	24	156	153	1 224	1 139	1 157	931	835	777
Gång och Vandring	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Handboll	15	8	9	62	76	664	597	922	697	193	307
Innebandy	27	13	10	129	135	1 120	926	1 138	1 316	675	595
Ishockey	9	2	4	39	36	269	193	602	358	125	140
Judo	5	2	2	10	5	87	62	72	29	80	62
Kanot	5	3	3	7	6	12	12	24	26	12	12
Karate	10	6	5	9	8	26	23	22	14	26	23
Klättring	3	0	1	0	18	0	91	0	96	0	24
Konståkning	4	4	4	72	113	489	867	711	845	107	230
Korpen	8	4	4	19	34	123	172	309	323	123	172
Motorcykel o Snöskoter	11	4	4	114	109	784	841	1 908	1 256	750	722
Mångkamp	9	1	1	11	46	163	373	883	1 066	3	22
Orientering	17	10	8	75	48	647	592	742	529	352	422

Statsbidragsberättigad verksamhet

Idrott/MO	(IF)		Föreningar		Arrangemang		Deltagare		Timmar		Ledare	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	
Parasport	18	4	2	10	20	42	85	157	218	42	78	
Ridsport	39	25	24	654	641	4 804	4 822	8 434	7 714	991	1 049	
Rodd	3	3	2	16	13	131	80	192	55	124	74	
Rugby	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Segling	19	6	5	110	109	782	1 091	1 283	1 320	155	74	
Simidrott	9	4	4	28	50	227	345	319	273	185	335	
Skateboard	5	2	1	5	14	23	46	25	36	23	46	
Skidor	26	6	4	7	7	29	29	24	72	29	29	
Skidskytte	2	1	1	2	1	0	13	0	0	0	13	
Skolidrott	62	3	3	3	5	6	32	4	22	6	32	
Skridsko	2	1	2	1	6	0	33	0	20	0	3	
Skyttesport	53	5	5	7	8	25	55	19	69	25	34	
Sportdykning	3	1	0	1	0	7	0	1	0	7	0	
Squash	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Styrkelyft	5	1	0	1	0	3	0	3	0	3	0	
Taekwondo	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Tennis	18	4	7	22	26	207	144	321	253	80	91	
Triathlon	8	2	1	11	6	33	83	69	91	33	83	
Tyngdlyftning	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Varpa	2	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	
Vattenskidor o Wakeboard	2	2	1	4	5	22	44	48	80	15	44	
Volleyboll	9	4	6	55	48	301	277	266	306	159	169	
Brigeförbundet		3	6	52	78	627	923	1 213	1 400	107	112	
Livräddningssällskapet		1	1	25	18	289	260	656	1 200	219	232	
Pistolskytte		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Totalt	840	323	327	3 454	3 624	26 502	27 799	37 639	37 367	12 629	14 356	
SISU Idrottsutbildarna												
Egna arrangemang				162	155	999	1 698	893	854	914	1 497	
SISU övriga (ej MO)				64	71	51	28	302	183	51	28	
Totalt		323	327	3 680	3 850	27 552	29 525	38 834	38 404	13 594	15 881	

IF - antal föreningar inom respektive specialidrottsförbund

Föreningar - antal föreningar med statsbidragsberättigad bildnings- och utbildningsverksamhet

Arrangemang - antal totala arrangemang föreläsning, kultur, lärgrupp, kurs och process

Deltagare - antal deltagare i lärgrupp, kurs och process (ej föreläsning och kultur)

Timmar - antal utbildningstimmar i lärgrupp, kurs och process (ej föreläsning och kultur)

Ledare - antal organisations- och aktivitetsledare (deltagare) i lärgrupp, kurs och process

Ekonomisk översikt kommuner [tkr]

- studier och bildning

	Kungsbacka		
	2016	2015	2014
Kommunala bidrag, folkbildning	150	0	150
Statliga bidrag folkbildning	474	568	565
Övriga intäkter	186	16	24
Summa intäkter	810	584	739
Ordinarie kostnader	-81	-97	-88
Rörelsekostnader	-199	-145	-172
Personalkostnader	-702	-678	-577
Summa kostnader	-982	-920	-837
Resultat	-172	-336	-98

	Varberg		
	2016	2015	2014
Kommunala bidrag, folkbildning	200	200	200
Statliga bidrag folkbildning	901	1 125	1 380
Övriga intäkter	343	179	0
Summa intäkter	1 444	1 504	1 580
Ordinarie kostnader	-126	-88	-115
Rörelsekostnader	-499	-523	-422
Personalkostnader	-902	-1 070	-1 011
Summa kostnader	-1 527	-1 681	-1 548
Resultat	-83	-177	32

	Hylte		
	2016	2015	2014
Kommunala bidrag, folkbildning	30	30	30
Statliga bidrag folkbildning	109	115	95
Övriga intäkter	44	8	0
Summa intäkter	183	153	125
Ordinarie kostnader	-21	-14	-6
Rörelsekostnader	-21	-24	-46
Personalkostnader	-107	-98	-89
Summa kostnader	-149	-136	-141
Resultat	34	17	-16

	Halmstad		
	2016	2015	2014
Kommunala bidrag, folkbildning	200	200	250
Statliga bidrag folkbildning	930	1153	1120
Övriga intäkter	473	630	729
Summa intäkter	1 603	1 983	2 099
Ordinarie kostnader	-165	-136	-172
Rörelsekostnader	-403	-447	-556
Personalkostnader	-969	-1 326	-1 690
Summa kostnader	-1 537	-1 909	-2 418
Resultat	66	74	-319

	Falkenberg		
	2016	2015	2014
Kommunala bidrag, folkbildning	200	200	200
Statliga bidrag folkbildning	388	421	380
Övriga intäkter	161	119	86
Summa intäkter	749	740	666
Ordinarie kostnader	-95	-64	9
Rörelsekostnader	-174	-221	-239
Personalkostnader	-381	-416	-456
Summa kostnader	-650	-701	-686
Resultat	99	39	-20

	Laholm		
	2016	2015	2014
Kommunala bidrag, folkbildning	110	110	110
Statliga bidrag folkbildning	234	242	225
Övriga intäkter	87	108	36
Summa intäkter	431	460	371
Ordinarie kostnader	-40	-45	-29
Rörelsekostnader	-83	-146	-122
Personalkostnader	-215	-227	-185
Summa kostnader	-338	-418	-336
Resultat	93	42	35

Ekonomisk översikt distrikt [tkr]

- studier och bildning, samt uppdragsutbildning

	2016	2015	2014
Regionalt folkbidningsbidrag	1 651	1 353	1 576
Statliga bidrag folkbildning	158	0	48
Statliga bidrag utveckling	50	100	295
Statligt bidrag Idrottslyft	1 135	154	155
Övriga intäkter	488	555	1 179
Summa intäkter	3 482	2 162	3 253
Ordinarie kostnader	-296	-226	-170
Rörelsekostnader	-737	-585	-886
Personalkostnader	-1 255	-713	-1 024
Summa kostnader	-2 288	-1 524	-2 080
Resultat	1 194	638	1 173

SISU Idrottsutbildarna ska vara en för idrotten eftertraktad resurs som stimulerar människors lärande, stärker engagemanget och utvecklar verksamheten. Utbudet ska präglas av mångsidighet, flexibla metoder och hög pedagogisk kvalitet, till konkurrenskraftiga priser för idrotten.